

## نگاهی کوتاه به روند تحقیقات ریاضی در کشور (گذشته - حال)

در فرصتی که در کنار برگزاری چهارمین سمینار جبر جابه جایی کشور (۷ و ۸ آذر ۱۳۸۶، IPM) بدست آمد، به نظر می رسد طرح نکات زیر مناسب می باشد:

### ۱. اقبال به کار تحقیقاتی گروهی:

خوشبختانه، ریاضیدانان معاصر کشور به کار تحقیقاتی به صورت گروهی رو آورده اند که روند غالب محققین دنیاست. وضعیت در گذشته چنین نبود و اغلب ما کاملاً جدا از هم کار می کردیم و غالباً غیر از خود محقق، کسی از کم و کیف کار تحقیقاتی وی خبر نداشت.

### ۲. پژوهش روی مسائل تحقیقاتی روز و ارتباط خوب بین المللی:

ریاضیدانان معاصر ارتباط خوبی با محافل ریاضی و ریاضیدانان جهان پیدا کرده اند و در این مسیر با موفقیت پیش می روند. ریاضیدانان کشور مسائل تحقیقاتی خود را از نیازها و سؤالات مطرح پژوهشی در عرصه جهانی انتخاب می کنند و به مسائلی که توسط افراد سرشناس شاخه های مختلف ریاضی مطرح می شود می پردازند. تعمیم های آنان برحسب نیاز و کاربرد و مفید بودن است. در حالی که در گذشته بعضی از ریاضیدانان کشور فقط و فقط به نتایج ریاضی خود اهمیت می دادند و بی ارتباط و بی خبر از آنچه در عرصه تحقیقاتی آن شاخه در جهان می گذرد روی مسئله ای غالباً مجرد کار می کردند که احتمالاً مورد علاقه هیچ ریاضی دان دیگری جز خود وی و احتمالاً دانشجویان بخت برگشته ای که زیر نظر استاد کار می کردند، نبود. گاهی بدون اشراف عمیق به موضوع تحقیقاتی و بدون تلاش برای حل مسائل موجود در آن شاخه، صرفاً مفاهیم تعمیم داده می شوند و مسائل جدید بدون انگیزه های لازم، مطرح می شوند. توجه زیادی برای داشتن سهمی قابل توجه در حل مسائل اساسی آن شاخه تحقیقاتی دیده نمی شد. وضعیت غالب امروز چنین نیست.

### ۳. تولید مقالات کیفی به جای تاکید در کمیت مقالات:

ریاضیدانان معاصر کشورمان دیگر به تعداد مقالات تکیه نمی کنند و شعار publish or perish جای خود را به شعار quality publications داده است. در گذشته نه چندان دور، وضعیت چنین نبود. خیلی ها می خواستند مطلب کوتاه نازلی را به یک شرح و بسط، به هر ترتیب ممکن در جایی به چاپ برسانند. گاهی نظر داور و توضیحاتش آنچنان مورد توجه نبود. هدف صرفاً چاپ مقاله با تعداد بیشتر و بیشتر بود. اگر هم هنوز همکارانی با این شیوه فکری وجود داشته باشند، این روال در حال تغییر است. برای ریاضیدانان معاصر کشور، ارسال مقالات به مجلات طراز اول دنیا و دریافت نظر تخصصی داور حرف اول را می زند و پذیرش یا رد مقاله در اولویت دوم است. دریافت نظرات سازنده داور و پی گیری آن توسط نویسندگان، اهمیت بالایی دارد و ریاضیدانان کشورمان به سوی چاپ مقالات بنیادی در بهترین مجلات دنیا مانند Annals of Math و Inventiones به عنوان گام بعدی پیش می روند.

### ۴. انعطاف در انتخاب موضوع تحقیقاتی:

گرایش محققین معاصر در جبر جا به جایی به شاخه هائی مانند ترکیبیات جبری و نمایش جبرها، نشان از آگاهی آنان به این اصل است که باید در انتخاب موضوع تحقیقاتی انعطاف داشت و روی مسائل و سؤالات روز در شاخه های مطرح کار کرد. در گذشته وضع چنین نبود و اغلب افراد حاضر نبودند روی مطالب جدید کار کنند. شیوه ریاضیدانان معاصر به آنان امکان می دهد تا در این راستا حرفهای تازه و بنیادی داشته باشند و جوانان مشتاق این مرز و بوم به آینده ای درخشان تر در عرصه دانش ریاضی رهنمون شوند.